

Smart Siołkowa – inicjatywy

Stowarzyszenie dla Ciebie jest podmiotem, który działa od 2021 roku na terenie ziemi grybowskiej. Jako mieszkańcy obszarów wiejskich w dobie COVID-19 dostrzegliśmy olbrzymią potrzebę działania dla lokalnej społeczności, ale przede wszystkim dla dobra naszych grybowskich dzieci, które z dnia na dzień zostały w domach, odcięte od szkoły, rówieśników, kontaktów z najbliższymi członkami rodziny: babcia, dziadek, kuzynostwo. Paradoksalnie pandemia koronawirusa stała się dla nas tj. członków założycieli punktem zwrotnym i mobilizacją do działania. Czas w izolacji społecznej zwrócił nam uwagę, jak ważne jest poczucie wspólnoty, solidarności, empatii. Naszym celem jest zabieganie o rozwój gminy i jej mieszkańców w każdym aspekcie. Wyrastamy z tego środowiska i czujemy się reprezentantami lokalnej społeczności, stąd pomysł na opisanie inicjatyw zrealizowanych przez naszych mieszkańców. Wpisując się w idee konkursu zwróciliśmy uwagę na dwa przedsięwzięcia zrealizowane w naszej miejscowości, które warto opisać.

Pierwszym z nich, jest przejawem lokalnego solidaryzmu i zamiłowania do ziemi grybowskiej. Przedsięwzięcie polegało na budowie krzyża na Wojciechowej Górze w Siołkowej w Gminie Grybów, powiat nowosądecki, województwo małopolskie. Budowa rozpoczęła się początkiem 2000 r., a zakończyła rok później. Inicjatorem przedsięwzięcia była Rada Sołeczka Sołectwa Siołkowa z Panem Antonim Obrzutem na czele, która we współpracy z Ochotniczą Strażą Pożarną w Siołkowej i mieszkańcami wykonała roboty budowlane i fundamentowe. Metalowa konstrukcja krzyża został wykonana i ufundowana przez firmę Pana Stanisława Obrzuta z rodziną. Budowa krzyża stała się załącznikiem do dalszych inwestycji w tym miejscu. W 2021 roku, we współpracy z Urzędem Gminy Grybów zamontowano panele fotowoltaiczne przy krzyżu, aby krzyż widoczny był również nocą. Oświetlony krzyż stał się symbolem miejscowości i atrakcją dla mieszkańców i turystów. Usytuowanie krzyża na szczycie Wojciechowej Góry i jego oświetlenie zainicjowało turystyczne i rekreacyjne poruszenie. Ze szczytu tej góry rozpościera się wspaniały krajobraz na okolicę, a także na Beskid Niski, pasmo Radziejowej oraz Lubań. Przy dobrej pogodzie widoczne są Pieniny i Tatry. Mieszkańcy spacerują z całymi rodzinami na szczyt. Do krzyża prowadzi również nowa droga asfaltowa i leśna, co przyciąga pasjonatów dwóch kółek na rowerowe wyprawy. Wykonanie nawierzchni asfaltowej przez Urząd Gminy Grybów było kolejnym dowodem na współpracę z samorządem, który jest otwarty i pozytywnie nastawiony na przejawy oddolnych inicjatyw.

Historia miejsca jest przykładem na konsekwentne działanie i rozwijanie miejscowości, która może stać się bardziej atrakcyjna, nie tylko dla jego mieszkańców, ale również turystów oraz pasjonatów wycieczek górskich i rowerowych. Wykorzystanie nowych technologii z zakresu odnawialnych źródeł energii jest przejawem nowatorskiego podejścia mieszkańców do inwestycji. Połączenie tradycji, zamiłowania w wiarę oraz chęci turystycznego uatrakcyjnienia wsi z nowymi i ekologicznymi rozwiązaniami, dotyczącymi wykorzystania energii słonecznej, są dowodem na nowatorskie podejście i lokalny patriotyzm wśród mieszkańców. Jest również lekcją dla młodszych pokoleń w zakresie OZE.

Czas realizacji budowy krzyża obejmował lata 2000 – 2001, natomiast budowa instalacji fotowoltaicznej to rok 2021. Koszty związane z inwestycją przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Koszty całkowite (w zł)
Środki przeznaczone na budowę krzyża pochodzące z budżetu Gminy Grybów – zakup materiałów budowlanych	2 000,00
Środki przeznaczone na wykonanie i montaż konstrukcji metalowego krzyża pochodzące od firmy Pana Stanisława Obrzuta (zamieszkałego Siołkowa 224)	30 000,00
Środki przeznaczone na zakup i montaż instalacji fotowoltaicznej pochodzące z budżetu Gminy Grybów	12 000,00
Praca własna i zaangażowanie w budowę krzyża i zagospodarowanie terenu wokół*	7 500,00
Koszty ogółem	51 500,00

* Koszt 1 roboczogodziny określa się maks. na 25 zł;

Fot. Agnieszka Trybowska – Szczyt Wojciechowej Góry, instalacja fotowoltaiczna służąca do oświetlenia krzyża

Fot. Agnieszka Trybowska – Szczyt Wojciechowej Góry

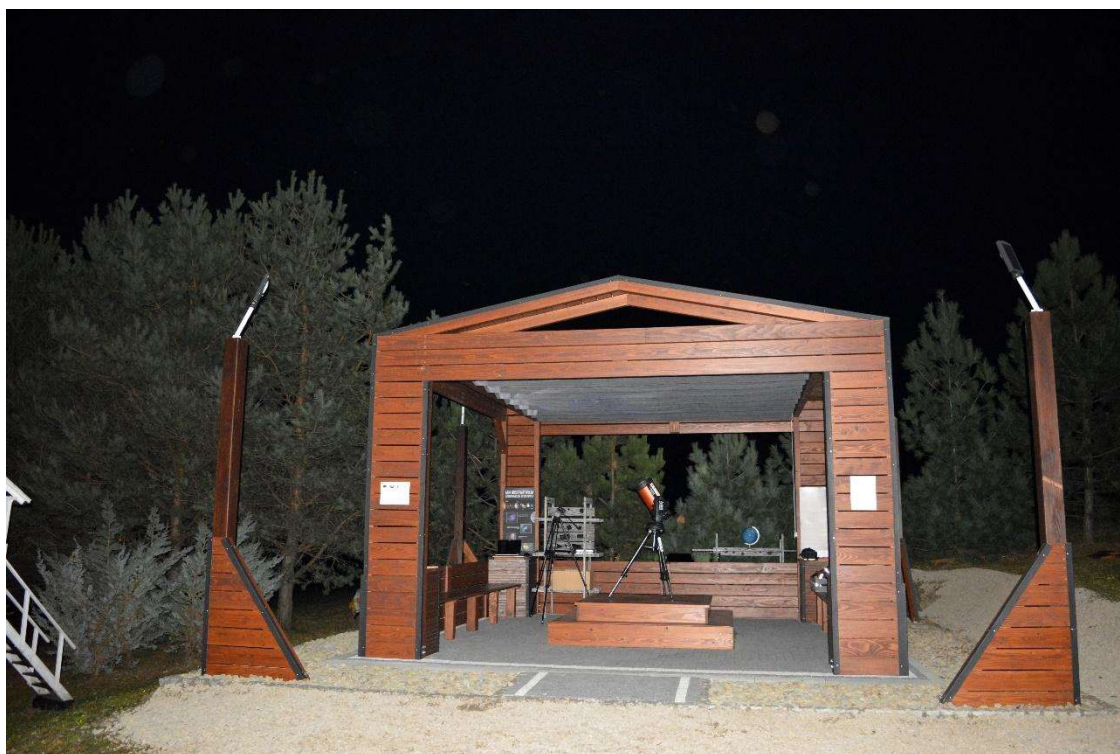
Fot. Agnieszka Trybowska – Widok ze szczytu Wojciechowej Góry

Kolejny przykład na przedsięwzięcie wpisujące się w ramy konkursu to budowa mini obserwatorium. Swoją smart wizję w naszej miejscowości miał młody mieszkaniec Siołkowej – Krzysztof Bochenek, który utworzył mini obserwatorium astronomiczne w Siołkowej w Gminie Grybów, powiat nowosądecki, województwo małopolskie. Pasjonat astronomii samodzielnie i własną pracą zdobył się na odwagę, aby pozyskać środki unijne z PROW na lata 2014-2020 za pośrednictwem LGD „Korona Sądecka” na realizację swojej pasji. Społecznik prętnie rozpoczął pracę nad budową mini obserwatorium i doбором odpowiedniego teleskopu. I tak w 2021 roku zakończył swoją inwestycję i rozpoczął cykl spotkań, pogadanek, obserwacji nieba i ciał niebieskich. Obserwatorium jest zlokalizowane na działce prywatnej, znajdującej się przy drodze regionalnej, jest ogólnodostępne i bezpłatnie udostępnione. Każdy zainteresowany może, po wcześniejszym umówieniu, skorzystać z powstałej infrastruktury i obejrzeć skrawek nieba. Przy okazji wizyty, każdy może liczyć na inspirującą i przeplataną ciekawostkami rozmowę na temat otaczającego nas wszechświata. Obserwatorium obejmujące wiatę, jest wyposażone w specjalistyczny teleskop, na każdej ścianie wiaty znajdują się wydruki zdjęć ciał niebieskich. Dodatkowo, obserwatorium wyposażone jest w lampy solarne, wykorzystujące energię słoneczną, aby turyści i odwiedzający mogli bezpiecznie dotrzeć na miejsce. Swoją pasję przekazuje młodym pokoleniom, zapraszając dzieci z przedszkoli, młodzież ze szkół i grupy ciekawskich do obserwatorium. Do tej pory darmowe obserwacje odwiedziło ponad 450 osób. Działalność obserwatorium ma wymiar nie tylko edukacyjny, ale również popularyzuje astronomię wśród dzieci i mieszkańców wsi i gminy. Beneficjentami inicjatywy są wszyscy mieszkańcy miasta i gminy Grybów, turyści, pasjonaci i lokalne NGO, którzy są zainteresowani oglądaniem gwiazd i komet. Refraktor Celestron Next Star 8 SE używany do obserwacji jest w pełni automatycznym sprzętem, który idealnie sprawdza się dla osób bez wcześniejszego doświadczenia. Po uruchomieniu pilotem, system montażu automatycznie namierza 40000+ obiektów, w tym obiekty głębokiego nieba. Chcąc odnaleźć dowolny obiekt z bazy wystarczy wybrać go na pilocie a montaż sam go odnajdzie jednocześnie rozpoczynając śledzenie. W komplecie znajduje się również zestaw soczewek, filtrów i kamera, która pozwala wyświetlać obraz bezpośrednio na ekranie podpiętego laptopa. Dzięki temu wszyscy mieszkańcy regionu mają dostęp do kompleksowego wstępu do astro obserwacji przy dużym powiększeniu, co w połączeniu z idealnie czystym niebem w okolicy daje niezapomniane przeżycie.

Czas realizacji całego przedsięwzięcia obejmował lata 2020 – 2021. Koszty związane z utworzeniem mini obserwatorium przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	Koszty całkowite (w zł)
Środki pochodzące z PROW	30 000,00
Środki własne	7 500,00
Praca własna*	2 500,00
Koszty ogółem	40 000,00

* Koszt 1 roboczogodziny określa się maks. na 25 zł;

Fot. Krzysztof Bochenek – Mini obserwatorium w Siołkowej

Fot. Krzysztof Bochenek – Mini obserwatorium w Siołkowej

Fot. Krzysztof Bochenek – Mini obserwatorium w Siołkowej

Fot. Krzysztof Bochenek – Mini obserwatorium w Siolkowej

Informacje o mini obserwatorium znajdują się pod adresem:

<https://obserwatorium.siolkowa.pl/>

Przejaw aktywizmu mieszkańca Siolkowej jest wzorem do naśladowania dla pozostałych mieszkańców i dowodem na to, jak młodzi ludzie mogą ożywić miejscowość i wnieść swoje ciekawe, nieszablonowe i innowacyjne pomysły. Pasja jednego mieszkańca może stać się pasją innego, a także okazją do poznania podstawowej wiedzy w zakresie astronomii.

Przykłady opisane powyżej są dowodem na to, że obraz wsi ulega pozytywnym przeobrażeniom. Mieszkańcy obszarów wiejskich coraz bardziej świadomi, tworzą i rozwijając swoje pasje, śmieiej sięgają po nowinki z wielkich miast, czyniąc nasz region konkurencyjnym i atrakcyjnym. Wskazane inicjatywy tworzą koncepcję rozwoju obszarów wiejskich „Smart Village” i stają się dobrym przykładem pozytywnych przeobrażeń jakim może ulegać wieś. Przyczyniają się do promocji wykorzystania nowoczesnych technologii w zakresie edukacji oraz energii. Zarówno jedno, jak i drugie przedsięwzięcie miało na celu podniesienie standardów życia mieszkańców małej wioski - Siolkowej, poprzez stworzenie bazy infrastrukturalnej służącej rozwojowi oferty rekreacyjnej, kulturalnej i sakralnej. Inwestycje mają również wymiar edukacyjny poprzez podniesienie świadomości ekologicznej wśród społeczności lokalnej, oraz wiedzy z zakresu astronomii, dzięki zastosowaniu rozwiązań wykorzystujących energię słońca tj. panele fotowoltaiczne oraz lampy solarne. Ponadto inicjatywy mają wymiar społeczny i stają się przykładem współtworzenia, możliwości samorealizacji i tworzenia bazy do budowy oferty rekreacyjnej i kulturalnej. Inicjatywy sprawiły, że nasza miejscowość – Siolkowa, jest miejscem bardziej przyjaznym do życia, miejscem ludzi kreatywnych i aktywnych społecznie.

Agnieszka Trybowska

Prezes Stowarzyszenia dla Ciebie